

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

March 2024 | BG

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	HR	IT	LV	LT	HU	MT	NL
PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV									

?????? ???? ??

?????? ??????

Уважаеми читатели,

В този брой бих искал да привлека вниманието Ви към Седмицата на гражданското общество — водещата проява, организирана от ЕИСК, който е и неин домакин, в началото на март.

По-малко от 100 дни преди европейските избори Седмицата на гражданското общество предостави уникална възможност на ЕИСК да събере хора от всички сектори на обществото, за да обсъдят какво е важно за тях и за европейското бъдеще, което желаят. През цялата седмица над 800 представители на организации на гражданското общество и младежки групи обсъждаха идеи

и определиха основните си послания и очаквания към следващите лидери на ЕС. Посланието, което се ангажирам да предавам, е ясно — гражданите желаят повече демокрация и участие на младите хора, по-малко фалшиви новини и икономика в услуга на всички. Европа не може да си позволи да пренебрегва гласа на гражданското общество — истинският пазител на нашите демокрации.

Информацията, получена от Седмицата на гражданското общество, ще бъде включена в резолюция на ЕИСК относно изборите за Европейски парламент. На [уебсайта на ЕИСК](#) можете да намерите информация за първите заключения от Седмицата на гражданското общество.

Подготовката ни за изборите включва и укрепване на отношенията с Европейския парламент. На 27 февруари подписах меморандум за разбирателство с председателя на Европейския парламент Роберта Мецола за задълбочаване на сътрудничеството между двете институции за популяризиране на европейските избори, повишаване на избирателната активност — особено сред негласуващите и гласуващите за пръв път — и борба с манипулирането на информация. ЕИСК ще мобилизира пълноценно своята широка мрежа, обхващаща целия ЕС и представляваща работодателите, работниците и организациите на гражданското общество, така че те да могат да изпълняват пълноценно своята роля. Споразумението е решаваща стъпка за даване на тласък на процеса, водещ до изборите за Европейски парламент през 2024 г.

В ЕИСК се стремим да овластим организациите на гражданското общество не само в Европейския съюз, но и в чужбина. През февруари официално стартирахме инициативата „Членове от страните кандидатки“, която бележи повратна точка в историята на ЕИСК. Инициативата за включване на представители на страните кандидатки в работата на ЕИСК беше горещо приветствана от заместник-председателя на Европейската комисия Вера Йоурова, министър-председателя на Черна гора Милойко Спаич и министър-председателя на Албания Еди Рама, които присъстваха на откриването. Бяха избрани общо 131 членове от държави, кандидатки за присъединяване към ЕС, за групата експерти на гражданското общество, които ще участват в работата на Комитета през следващите месеци. Общата ни цел е всички страни кандидатки постепенно да се доближават до ЕС и да се интегрират във все по-голяма степен с напредването на преговорите с ЕС.

Жизненото гражданско общество и силният социален диалог са абсолютно необходими за доброто функциониране на демокрациите. Посрещането на страните кандидатки е положителна и логична стъпка напред към демокрацията в Европа.

Оливер Рьопке

Председател на ЕИСК

?????????? ?? ? ???????????

25 март 2024 г.

[Укрепване на гражданското общество и демокрацията на участието в ЕС: пътят напред](#)

18 април 2024 г.

[Гражданите могат да победят дезинформацията, 2024 г.](#)

24-25 април 2024 г.

Пленарна сесия на ЕИСК

TO THE POINT

[????? ? ??????!](#)

Гостува ни Кристиан Мос, член на ЕИСК и докладчик по становището относно „Пакет за защита на демокрацията“. Той посочва причините, поради които ЕИСК не подкрепя предложението на Комисията, което разбуни духовете при окончателното му публикуване през декември миналата година.

????? ?? ?????? ?? ?????? ?? ??????????????:
?????????? ?????? ?? ??????? ??????????????

От Кристиан Мос

Опасенията относно злонамереното влияние на враждебни държави като Русия са напълно основателни. Бяха наблюдавани множество примери за благоприятни заеми, отпуснати на крайно десни партии, позиции в надзорен съвет, заемани от бивши политици, доходоносни договори за съмнителни предприемачи и финансиране на предполагаеми

НПО.

Ето защо наистина трябва да бъдем много бдителни с оглед на изборите за Европейски парламент. Въпреки че отправи някои добри препоръки към държавите членки, пакетът за защита на демокрацията идва твърде късно. Първо, Комисията представи пакета със закъснение. След това, в началото на лятото на 2023 г., тя го отложи с повече от половин година, тъй като критиките към законодателното предложение, което се очакваше да бъде включено в пакета, бяха много силни и преди всичко единодушни.

Публикуваният през декември пакет обаче потвърди най-сериозните опасения. Предложената директива би стигматизирала НПО, които получават средства от правителства на държави извън ЕС, например САЩ. Предложението само по себе си служи като оправдание за авторитарни правителства, които използват законите за „чуждестранните агенти“, за да се опитат да заглушат всяка демократична опозиция.

Освен това определенията в директивата са неясни и „вратичките“ за действителните агенти на Москва са огромни. Представителите на организираното гражданско общество се питат защо Комисията не създаде общ регистър за прозрачност, който да обхваща всички представители на интереси, да е съвместим със съществуващите закони на национално равнище и да създава ясно и сигурно правно основание за всички заинтересовани страни.

Комисията следва да оттегли този проект на директива и да възприеме по-всеобхватен подход към нейния приемник през 2025 г., който да не обслужва интересите на враговете на демокрацията.

?????? ??? ...

В нашата рубрика „Въпрос към...“ помолихме Флориан Марин, член на ЕИСК и докладчик по становището на ЕИСК относно „Горите в ЕС — нова рамка на ЕС за мониторинг и стратегически планове по отношение на горите“, да сподели с нас исканията на ЕИСК за рамката, като се има предвид значението на горите за постигането на целите на ЕС в областта на климата и устойчивостта.

?????? ?????? ?? ?? ?? ??????????? ?? ?????? ??????
?? ????? ??????????? ? ?????????? ?? ???????????

От Флориан Марин

Европейският икономически и социален комитет предлага новата рамка на ЕС за мониторинг на горите да бъде устойчива, икономически ефективна и оперативно осъществима. Тя следва също така да бъде навременна, безопасна и сигурна, динамична, приобщаваща и основана на участието, за да се даде възможност за тясно сътрудничество между науката и практиката, наред с по-добро планиране и основано на факти разработване на политики.

От решаващо значение е да се осигури взаимно допълване и да се предотврати дублирането на данни, които вече са обхванати от съществуващото законодателство, като политиките в областта на климата и въздуха, регламентите за биологичното разнообразие и общата селскостопанска политика.

По отношение на изменението на климата са необходими дългосрочни данни, наред с данните за развитието на селските райони, кръговата икономика и научните данни. Важно е да се гарантират оперативна съвместимост и еднаква пространствена разделителна способност, технология и честота на докладване, особено когато се събират допълнителни данни във всички държави — членки на ЕС. Намаляването на административната тежест и избягването на прекомерната бюрократичност като събиране на множество данни и докладване, следва да бъдат постоянна грижа. На икономическите, социалните и екологичните данни за горите следва да се придава еднакво значение.

Не бива да се подценява значението на зачитането на правата на частна собственост и собствеността върху данните, особено в рамките на принципа на субсидиарност. В инфраструктурата за данни за горите следва да преобладава преди всичко общественият интерес.

Всяка държава — членка на ЕС, която извлича ползи от горите, следва да има дългосрочен план за горите, който да допълва други стратегии за горите и дървесината, като гарантира пълно съответствие с ЦУР. Като се вземат предвид многостранните ценности на горите, в структурата на

плановите за горите следва да бъдат включени социалните и икономическите аспекти, наред с принципа на партньорство и участието на гражданското общество в разработването и изпълнението на дългосрочни планове за горите.

Ролята на Постоянната експертна група по горите и горското стопанство следва да бъде засилена и тя следва да включва съответните участници от гражданското общество.

???? — ????????

Гостува ни Бруно Кауфман, посланик на Европейската гражданска инициатива — уникален инструмент, който в идеалния случай позволява на гражданите на ЕС да предлагат нови закони на ЕС. Бруно посочва причините, поради които ЕГИ е от огромно значение и един ден успехът ѝ може да се разглежда като едно от най-прекрасните постижения на демокрацията от въвеждането на всеобщото и равноправно изборително право през 20-и век насам.

Бруно Кауфман е шведски политолог и журналист, автор на публикации, преведени на повече от 40 езика, относно съвременната пряка и представителна демокрация. Той е кореспондент за глобална демокрация в SWI swissinfo.ch, международната служба на швейцарската компания за радиоразпръскване, и отразява северноевропейските въпроси за швейцарската обществена радио и телевизия. Бруно е съосновател и член на управителния съвет на организации за подкрепа на демокрацията като Института за инициатива и референдум, „Демокраси интернешънъл“ и Световния форум за модерна пряка демокрация. Той е директор на дирекция „Международно сътрудничество“ във швейцарската фондация „Демокрация“.

????? ???????: ???? ?????????????? ???????????
????????????? ? ?????? ??-?????, ?????????? ?? ???????

Има много какво да се иска, когато говорим за състоянието на демокрацията като цяло и по-специално за Европейската гражданска инициатива (ЕГИ).

Според последния [Доклад за световната демокрация](#), представен от „Варианти на демокрацията“ на 7 март, процентът на хората, живеещи в демокрации, е намалял до равнището от преди почти 40 години. Въпреки че тази година повече хора по света от всякога имат право да гласуват на избори, голям брой държави, в които се провеждат тези избори, стават все по-авторитарни.

Оплаквания се чува и по време на първата по рода си [Седмица на гражданското общество](#), проведена от Европейския икономически и социален комитет в началото на март. Те се отнасят до Европейската гражданска инициатива, която е първият трансграничен инструмент в света за пряка демокрация. „Твърде сложен“, „твърде непривлекателен“, „не се ползва с доверие“, „неефективен“ и „слабо познат“ - това са само някои от не особено ласкавите отзиви, предоставени от заинтересовани страни от гражданското общество, медиите, академичните среди и администрацията на ЕГИ.

Според мене тези много критични оценки са обезкуражаващо правилни, но и твърде предпазливи и умерени в критиката. Демокрацията заслужава световно господство. За да постигнем това, ние, в качеството си на граждани и гласоподаватели на тази планета, сме длъжни да се стремим да постигнем повече от това, което имаме понастоящем.

Това означава да се направи повече, отколкото да се защитаваме от страха, днешните диктатори и техните подли клики. Трябва да предприемем много по-големи стъпки напред. По-нататъшното развитие на Европейската гражданска инициатива би било такава стъпка.

Какво ни предлага ЕГИ? Три неща. Право, разпоредба и инструмент, който никога не е съществувал в нито един друг момент в историята или на друго място по света. Той е сложен и цялостно проектиран, цифров, пряко демократичен, транснационален, има подкрепяща инфраструктура и се използва добре.

От 2012 г. насам, когато беше създадена и въведена ЕГИ, тя се прилага и усъвършенства, като по този начин се доказва, че демократичното пространство може да бъде разширено и консолидирано дори при най-трудните обстоятелства.

Догодина, когато става на 13 години, се надяваме глезеното дете да се превърне в упорит тийнейджър, който може да покаже на Европа и света на какво е способно. Нуждаем се от тази нова, неопитомена сила, за да съживим решително вкоренените манталитети на националните държави и бюрократизираните структури на Европейския съюз.

Нека сме наясно — не ни трябва постоянно и безспирно преобразяване на демократичните форми на съвместен живот, които често се наричат иновации. Вместо това трябва да се посветим на ЕГИ, за да гарантираме, че след 16 години или най-много 18 години в края на настоящото десетилетие вече ще е пълноценна.

За какво става дума? До 2028 г. или 2030 г. трябва да се извършат две важни промени. Първо, правомощията на ЕГИ за определяне на дневния ред трябва да бъдат равни с тези на Европейския парламент. С други думи, европейците следва да могат да предлагат законодателство и други действия за управление, точно както могат избраните членове на Европейския парламент.

Второ, до края на това десетилетие гражданите на ЕС следва да могат да инициират не само законодателство, но и народно волеизявление в цяла Европа по съществени въпроси, често наричани „референдуми“. Идеята за общоевропейски референдум не е нова, но моментът за нея е напълно благоприятен благодарение на раждането и ранния живот на ЕГИ.

Ако може да се изгради такова бъдеще около ЕГИ, след време хората ще гледат на този инструмент и на настоящия момент като нещо, което е довело до едно от най-прекрасните демократични

постижения от въвеждането на всеобщото и равноправно изборително право през 20-и век насам.

?????????? ??????, 6—9 ??? 2024 ?.: ?? ?? ?????????. ? ????

В нашата нова рубрика „Аз ще гласувам. А Вие?“, която ще продължи до юни 2024 г., представяме мнението на нашите гост оратори, които ще споделят своето виждане за това как и защо да се гласува на европейските избори. В този брой наш гост е **Константина Маноли**, 19-годишна студентка от Гърция, която участва в тазгодишното издание на „Твоята Европа, твоето мнение“.

Водещата младежка проява на ЕИСК, проведена за първи път по време на Седмичата на гражданското общество, събра над 100 млади хора от целия ЕС, страни кандидатки и Обединеното кралство, за да проведат дебати относно демокрацията и бъдещето на Европа.

Константина Маноли изучава чужди езици, писмен и устен превод в Йонийския университет в Гърция. Тя е лингвист със силен интерес към политическите дискусии и глобалните въпроси.

?????????????? ?? ??????????: ??????? ?????????????????? ??????? ?????????????????? ????? ?? ?????????????????? ?? ?????????????????

от Константина Маноли

Не можем да отречем, че упражняването на правото на глас служи като мощен инструмент за изразяване на мнения и оказване на влияние върху политиките. Всъщност по време на изборите като цяло с нашия глас всички ние избираме хората, които лично считаме за най-подходящи да ни представляват - нас, нашите убеждения и ценностните ни системи. В повечето случаи обаче мнозинството от хората и особено ние, младите хора, сме склонни да пренебрегваме силата на правото на глас.

Заявяваме горещо желанието си да променим света, да създадем по-добро бъдеще за всички нас и за следващите поколения. Въпреки това някъде в средата на този процес, преценяваме, че нашите мнения, ценности и идеали вече не са от значение или че нямаме никакви правомощия, и се отказваме.

Всъщност, като млада жена от Гърция, това чувство ми е познато. Познавам разочарованието, че гласът ни остава нечул, че сме свидетели на нарушаването на нашите права и усещането за безпомощност, което възниква, когато изглежда, че нищо повече не можем да направим. Понякога, въпреки всичките ни усилия, нещата не се развиват по план. Именно в тези моменти, когато от

нашите усилия остава само ехо, често забравяме една основна истина — нашият глас е наша собствена сила! Както заяви веднъж Барак Обама: „Няма глас, който да не е важен!“

За съжаление не мисля, че това е само моят опит или изключителният опит на млада гъркиня. Истината е, че много хора споделят това чувство, независимо от възраст, етническа принадлежност, пол, религия или лично положение.

Гласуването е нашата колективна възможност да оформим бъдещето, което желаем. Поемането на отговорност гарантира, че нашите мечти и ценности се отразяват в решенията, които оформят нашето общество. Трябва да действаме, защото чрез нашия глас отключваме вратата към бъдещето, в което отеква гласът на овластените млади хора.

И не забравяйте мъдрите думи на Джон Люис, „Ако не ни, тогава кой? Ако не сега, тогава кога?“

?????? ??

?????????: ?????????? ??

????????? ?? ??????? ? ?? ?? ???????????

????????? ??

На 15 февруари Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) официално стартира инициативата си за включване в своята дейност на представители на гражданското общество от страните — кандидатки за членство в ЕС. Бяха избрани общо 131 „членове от страните кандидатки“, които ще съставляват групата от експерти от гражданското общество, които ще участват в работата на Комитета, като по този начин ЕИСК се превърна в първата институция, която отвори вратите си за страните — кандидатки за членство в ЕС.

Тази инициатива е политически приоритет на **председателя на ЕИСК Оливер Рьопке**. С нея се определят нови стандарти за включване на страните кандидатки в дейностите на ЕС, като се улеснява тяхната постепенна и осезаема интеграция в ЕС.

Началото на инициативата беше поставено на пленарната сесия на ЕИСК и беше приветствана от **Вера Йоурова**, заместник-председател на Европейската комисия, министър-председателя на Черна гора **Милойко Спаич** и министър-председателя на Албания **Еди Рама**. Към тях се присъединиха представители на гражданското общество от девет страни — кандидатки за членство в ЕС (Албания,

Босна и Херцеговина, Грузия, Молдова, Черна гора, Северна Македония, Сърбия, Турция и Украйна), и други представители онлайн, като всички те участваха за първи път в пленарен дебат в ЕИСК.

По този повод **председателят Рьопке** подчерта: „Не можем да държим страните кандидатки още дълго в чакалнята. Затова ЕИСК реши да отвори вратите си за тях и да включи в нашата работа техни представители като членове от страните кандидатки за разширяване.“

Министър-председателят Спаич заяви: „Високо ценим тези аспекти на постепенната интеграция. Това не е заместител на членството, а начин за подготовка за интеграция както на страните от региона на Западните Балкани (в съответствие с основания на заслугите подход на равния старт), така и на ЕС“.

Министър-председателят Рама заяви: „Твърдо вярвам, че това, което се случва тук, следва да се случи и в Европейския парламент, Европейската комисия и Европейския съвет. Това е единственият начин за успокояване на духовете и за вливане на много конкретна енергия“.

Вера Йоурова, заместник-председател на Европейската комисия, отговаряща за ценностите и прозрачността, заяви: „Разширяването е в наш взаимен интерес. Това продължава да бъде геостратегическа инвестиция за Съюза. Ето защо подкрепяме стартирането на днешната инициатива и всички останали, които помагат на нашите държави партньори да постигнат успех в усилията за реформи, които водят до по-добра икономика и по-силна демокрация“.

Пълният списък на избраните членове от страните кандидатки може да бъде намерен [тук](#). (at)

[?????? ?? ????????????? ??????????: ?????????????](#)
[???????????? ?????????? ?????????? ????????????? ??](#)
[???????????? ?????? ?? ??](#)

От 4 до 7 март Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) беше домакин на първата по рода си Седмица на гражданското общество, която събра над 800

представители на организации на гражданското общество и младежки групи, за да обсъдят предстоящите избори и бъдещето на ЕС. Заключениета ще бъдат включени в резолюция на ЕИСК през юли, която ще очертае очакванията на гражданското общество от встъпващото ръководство на Европейския парламент и Комисията.

С петте си основни инициативи, включително [Дните на гражданското общество](#), [Денят на Европейската гражданска инициатива](#), [„Твоята Европа, твоето мнение!“](#), [Наградата за гражданското общество](#) и [Семинара за журналисти](#) — седмицата на гражданското общество има за цел:

- ?? ??? ?????????? ?? ?????????? ?? ?? ?????????? ? ?? ? ?? ?????????? ?????? ?????????????? ?????;
- ?? ??? ???? ?????????? ? ?????????? ??????? ??? ?????? ?? ?????????? ?? ?????????????? ??????? ??? ?????????????? ? ??????? ? ?
- ?? ????? ?????????? ?? ?????????? ?????????, ????? ?? ????? ????????? ? ????????? ??????? ?? ??.

[Предварителният кратък преглед](#) на посланията, формулирани от организациите на гражданското общество към новите лидери от ЕС, показва, че те се съсредоточават по-специално върху по-отзивчиво управление, по-приобщаващи политики и устойчиво бъдеще за всички европейци.

Борба с невярната информация

В навечерието на изборите за Европейски парламент представителите на младежта и журналистите изразиха загриженост относно широкото разпространение на невярна информация и задълбочаването на онлайн поляризацията, като подчертаха необходимостта от стабилни правни рамки. Гражданското общество призовава за сътрудничество между правителствата, училищата и технологичните дружества с цел насърчаване на цифровата грамотност, насърчаване на богатата на знания и приобщаваща онлайн среда.

Икономика, която работи за хората и планетата

Гражданското общество призова за преминаване от ориентирани към растежа модели към цялостни подходи, които отдават приоритет на благосъстоянието, просперитета и екологичните ограничения. В съответствие с това младежките организации се застъпиха за директива за корпоративна устойчивост и предложиха въвеждането на специални данъци върху стоките, вредни за околната среда.

Освен това участниците изтъкнаха ролята на ЕС в цифровата трансформация, като призоваха за етично лидерство в областта на ИИ и за гражданско образование. Тези мерки имат за цел да гарантират отговорен икономически растеж и да дадат възможност на гражданите да се ориентират в променящата се технологична среда.

Овластяване на младите хора

Гражданското общество настоя, че на младите хора трябва да се предоставят възможности да оформят бъдещето на Европа. Участниците се застъпиха за това всички политики на ЕС да бъдат подложени на тест от гледна точка на младите хора, за да се оцени тяхното въздействие върху по-младите поколения. По-специално младежките групи предложиха младежки квоти за изборите за Европейски парламент, за да се засили тяхното представителство.

Укрепване на демокрацията

Участниците призоваха за по-издръжлива и приобщаваща демокрация, като наблегнаха на необходимостта от структуриран граждански диалог на всички равнища на управление. Този диалог, съчетан с изграждането на капацитет, има за цел да укрепи гражданското общество в страните кандидатки за членство в ЕС, като насърчава безопасна и благоприятна среда за процъфтяването на гражданското общество в Европа.

Да не се ограничаваме само до предложения

Седмицата разкри силните и слабите страни на Европейската гражданска инициатива (ЕГИ). Независимо от отчетените успехи, участниците изразиха неудовлетворение поради недостатъчната отзивчивост от страна на институциите на ЕС. Бяха отправени призови ЕГИ да получават отговори по същество, за да се насърчават по-силни партньорства и да се укрепи участието на гражданите чрез споделянето на най-добри практики.

С поглед към бъдещето

Тези препоръки ще бъдат включени в предстоящата резолюция на ЕИСК, в която ще бъдат изложени очакванията на гражданското общество от следващия Европейски парламент и следващата Комисия. (gb)

?????????? ????????, „????? ???????“ ??????
?????????? ?? ????? ?? ?????????????? ??????????? ??
?????????? ???????

С Наградата си за гражданското общество ЕИСК отличава проекти с нестопанска цел, изпълнявани от отделни лица, организации на гражданското общество и предприятия. Всяка година се избира различна тема, която обхваща важна област от работата на ЕИСК. Носителят на 14-ата Награда за гражданското общество, посветена на психичното здраве, е ирландската фондация „Трета възраст“ и нейната мрежа за социална ангажираност AgeWell, която се бори със самотата в напреднала възраст.

На 7 март Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) отличи пет организации с нестопанска цел за изключителния им принос за борбата с психичните разстройства, които се увеличиха драстично в ЕС.

Наградният фонд от 50 000 евро беше разпределен между петте отличени проекта.

Ирландската благотворителна фондация „Трета възраст“ получи първа награда в размер на 14 000 евро.

Всеки от четиримата подгласници получи по 9 000 евро и беше класиран, както следва:

- 2-?? ?????: **сдружение Про Лапинлахти**, ????????, ?? ?????????? ?????? Лапинлахден Лахде
- 3-?? ?????: Интегра, ????????, ?? ?????????? „Луди? Какво от това!“
- 4-?? ?????: ????????, „Лилинкоти“, ????????, ?? ?????? ??? „Свят на възстановяването“
- 5-?? ?????: ?????????? Анимента, ??????, ?? ??? ?????? „Приказки за доброто“

НОСИТЕЛ НА ПЪРВА НАГРАДА

Със своята мрежа за социална ангажираност **AgeWell** ирландската благотворителна **фондация „Трета възраст“** помага на възрастните хора, които са изолирани, крехки и уязвими. Тяхната **уникална услуга е базирана в общността, където хора на възраст над 50 години подкрепят изложени на риск и нуждаещи се възрастни хора**. Като използва комбинация от посещения по домовете и въпросник за психичното здраве, на който се отговоря по смартфон, AgeWell предлага съпътстваща и емоционална подкрепа и идентифицира рисковете за здравето на ранен етап.

ДРУГИ ПЕЧЕЛИВШИ ПРОЕКТИ

Второ място заема финландското сдружение **Про Лапинлахти** и неговия общински център **Лапинлахден Лахде** или „Пролет в Лапинлахти“. Центърът, изграден чрез обновяването на болницата „Лапинлахти“ в Хелзинки, организира различни семинари и прояви за информираност в областта на психичното здраве, като всяка година има 50 000 посетители. Центърът е обявен за зона без диагноза, където всеки може да бъде себе си, без етикети, като така се предлагат повече възможности, а не снизходителни грижи.

На трето място е словашката организация **Интегра** със своята инициатива **„Луди? Какво от това!“**, която разчупва стереотипите, като насърчава младите хора да проявяват състрадание и разбиране по въпросите на психичното здраве. Инициативата дава представа от първа ръка за това какво означава лошо психично здраве и какъв е пътят към възстановяване.

Носителят на четвъртата награда, **финландската фондация „Лилинкоти“**, подкрепя психичното здраве със своите иновативни и творчески игри, наречени **„Свят на възстановяването“**. Игрите насърчават възстановяването на психичното здраве чрез цели, които вдъхновяват здравословен образ на личността, лична автономност и активен и съдържателен живот. Първата игра е за мобилно устройство, без насилие, а втората е ролева игра на маса, отличена с награди. Те са насочени към психичното здраве и към хората, които се възстановяват от злоупотребата със субстанции, заедно с професионалистите, и са безплатни.

Проектът **„Приказки за доброто“** осигури пето място за италианската организация с нестопанска цел **Анимента**. С проекта си Анимента преформулира стереотипни представи за хранителните разстройства, които засягат повече от четири милиона души само в Италия, от които два милиона са юноши. Програмите за превенция и повишаване на осведомеността се изпълняват от професионалисти доброволци онлайн и в училища в цяла Италия.

ЕИСК обяви началото на конкурса за тазгодишната награда през юли 2023 г. Като я посвети на психичното здраве, ЕИСК изрази признание за решаващата роля на гражданското общество в лечението и превенцията в областта на психичното здраве. **Победителите бяха избрани измежду над 100** кандидатури от 23 държави членки.

В предишни издания на наградата се акцентира на темите за младежта и помощта за Украйна, действията в областта на климата, равенството между половете и овластяването на жените и миграцията. През 2020 г. ЕИСК замени своята Награда за гражданското общество с еднократна награда за гражданска солидарност, която беше посветена на борбата с COVID-19. (II)

????? ?? ??? ????? 2024 ?.: ??-?????? ??????? ?? ?????????? ?? ?????????????? ??????????????

Денят на ЕГИ през 2024 г. напомни по категоричен начин както за потенциала, така и за ограниченията на Европейската гражданска инициатива (ЕГИ). Въпреки че в хода на дискусиите бяха отбелязани успехите на миналите инициативи за повишаване на осведомеността и предизвикване на обществени дебати, бяха разкрити и разочарованията, свързани с необходимостта от по-добра способност за реагиране и последващи действия от страна на институциите на ЕС.

Основни изводи от деня на ЕГИ:

- **Нещо повече от предложения.** ?????????? ??? ?????? ?????????????? ?? ?????? ?? ?????????? ?? ?????????? ?? ?????? ?? ??????????, ?????????????? ?? ?????????? ?????????? ?, ??????? ? ?????????????????, ????????????????? ??????????????. ?? ????? ?????? ?? ?????????? ?????????? ?????? ?????????? ?????? ?????????? ??, ????? ?? ?????????? ??-???????????????? ?????? ?????? ?????????????? ? ??????????????.
- **По-силни партньорства.** ?????????????????????? ? ?? ?????????? ??????????. ?? ?? ?? ??? ?-????? ?????????? ?? ?????????????, ? ?????????????? ?????????????????? ?????? ??????????????????, ????????????????? ??????????, ?????????? ? ?????????????? ??????????.
- **Непрекъснато усъвършенстване.** ?????????? ?? ??? ?? ?????????? ?????????????????. ????? ?????????????? ???-????????? ?????????? ? ?????????????? ?????????? ?? ?????????? ?????? ?????????????????????? ?????????, ?????? ?? ?????????? ?????????? ?? ??? ? ?? ?????? ?????????????? ?? ??? ?????????? ?????????? ?? ?????????? ??????????.

ЕГИ дава възможност на гражданите да отправят искания към ЕС за предприемане на действия и да предлагат ново законодателство по конкретен въпрос. Когато дадена инициатива достигне 1 милиона подписа, Комисията решава какви действия да предприеме. (gb)

„????????? ?????????, ?????????? ?????????!“ ????? 2024 ?.: ????????????????????? ?? ?????????? ?????? ?? ?????????????? ????????????????????? ?????????? ?? ??

Повече от 100 млади хора от ЕС, страните кандидатки и Обединеното кралство се събраха за проявата „**Твоята Европа, твоето мнение!**“, по време на която споделиха своите виждания и препоръки за бъдещето на Европейския съюз. С приближаването на изборите за Европейски парламент през 2024 г. „Твоята Европа, твоето мнение“ дава приоритет на борбата с разочарованието и насърчаването на участието на младите хора.

Основни препоръки:

1. ????????? ?? ????????? ????? ?? ????????? ?? ?????????? ??????????;
2. ????????? ?? ?????????, ? ????? ?????????????, ????????? ? ????????? ?? ????? ? ????????? ?????, ?? ????? ?????????????? ?? ????????? ? ????????? ? ????????????????? ?????????;
3. ????????? ?? ????? ?????? ?? ?????????? ?????? ?? ????? ? ?????????????? ? ?????????????????;
4. ?????????????? ?? ?????????????????? ?????????? ?? ?????????????? ? ?????????????????? ?????;
5. ?????????? ?? ?????????? ?????? ?? ?????? ?????????? ?? ?????, ????? ?????? ?? ??????, ??? ? ?????????????? ?? ?????????? ?????????????? ?? ?????? ?????????????.

Тези предложения ще бъдат предадени на институциите на ЕС и на създателите на политики и ще допринесат за резултатите от Седмичата на гражданското общество и за резолюция на ЕИСК относно предстоящите европейски избори.(gb)

???? ?????????? ?? ?????????? ?? ????????????? ??????

В дебят със заместник-председателя на Комисията и комисар по въпросите на демокрацията и демографията Дубравка Шуица ЕИСК призова за стратегия относно гражданския диалог като първа стъпка към засилване на ролята на гражданското общество и увеличаване на участието на гражданите в изготвянето на политиките на ЕС.

Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) представи исканията си в становището „Укрепване на гражданския диалог и демокрацията на участието в ЕС: пътят напред“, прието скоро след проведения дебат по време на пленарната сесия на ЕИСК на 15 февруари.

В него беше изтъкната спешната необходимост от засилено прилагане на член 11 от Договора за ЕС (ДЕС), съгласно който институциите носят обща отговорност да гарантират, че организираното гражданско общество участва активно в изготвянето на законодателството на ЕС.

Това следва да се осъществи като последващо действие във връзка с Конференцията за бъдещето на Европа (CoFoE) — знакова инициатива и голямо демократично начинание, което включваше поредица от водени от гражданите дебати по въпроси, които засягат непосредствено техния живот.

„Всички сме съгласни, че гласът на гражданите трябва да се чува не само в изборния ден. Всички ние в институциите и органите на ЕС трябва да се научим да включваме по-добре гражданското общество в съдържателен диалог, надхвърлящ обикновеното информиране и провеждане на консултации“, заяви председателят на ЕИСК **Оливер Рьопке**.

Изграждането на по-прозрачен, приобщаващ и демократичен ЕС изисква засилена гражданска ангажираност и силно партньорство между институциите на ЕС и националните органи на управление. „Колективните ни усилия ще гарантират, че ЕС продължава да бъде знак на надежда и модел на демокрацията на участието за целия свят“, подчерта комисар Шуица.

Докладчикът по становището **Пиетро Барбиери** заяви: „С това становище ЕИСК приканва европейските институции да предприемат конкретна стъпка напред: да приемат стратегия за гражданския диалог, която да доведе до изготвянето на план за действие и и междуинституционално споразумение, в което да участват всички равнища на ЕС. Ангажиментът на ЕИСК е знак за спешна необходимост, която не може да бъде отречена или отложена.“

Съдокладчикът **Миранда Юленс** добави: „Вече имаме добри практики на социален диалог. Предложенията, които отправяме, ще гарантират, че може да се чуе и гласът на други легитимни и представителни организации. Нека създадем истинска, демократична Европа за нейните граждани! #TogetherStrong!' (II)

?????????? ?? ? ??????????? ?? ??????????
????????????: ???? ? ?????????????? ????????? ??????????
??????? ?????? ?????????????????????? ?????????? ??
????????? ? ??????????? ?? ????????? ??????

На 23 февруари Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) и Европейската комисия организираха водеща проява за Европейската година на уменията, която събра над 400 млади хора от всички държави — членки на ЕС, с цел да се насочи вниманието към уменията, необходими за настоящите и бъдещите работни места.

В проявата [Запознайте се с шампионите на високите постижения](#) се включиха 35 млади шампиони на ЕС от последните конкурси [WorldSkills](#) и [EuroSkills](#) и от [Abylimpics](#) (олимпиади за умения за хората с увреждания), в които конкуренти мериха сили в над 20 различни дисциплини като мобилна роботика, ИКТ, механика, графичен дизайн, автомобилни технологии и строителство.

Шампионите споделиха вдъхновяващи истории за обучението и професионалното си развитие. Младата публика имаше възможност да наблюдава и да се запознае с традиционни и нови умения по време на специални демонстрации в области като цветарство, боядисване на коли, роботика и виртуална реалност, които включваха разговори относно интеграцията на роботизираната система, разминиращите роботи за Украйна и компютърното програмиране (CAD) в машиностроенето.

Целта на проявата беше да се популяризират ползите и възможностите, предлагани от професионалното образование и обучение (ПОО), особено във връзка с екологичния и цифровия преход и бъдещия свят на труда. ПОО е от значение и в настоящия контекст на недостиг на работна ръка и умения и несъответствия между търсените и предлаганите умения в ЕС, където повече от три четвърти от предприятията съобщават за трудности при намирането на работници с необходимите умения.

Председателят на ЕИСК Оливер Рьопке заяви: „Уменията са ключов елемент, който ще даде възможност на младите хора да се развиват както в личния, така и в професионалния си живот.

Двойният цифров и екологичен преход ни дава възможност, благодарение на уменията, не само да се адаптираме, но и да създадем работните места на утрешния ден“.

Никола Шмит, комисар, отговарящ за работните места и социалните права, заяви:

„Професионалното обучение предлага толкова много възможности на днешния пазар на труда. Убеден съм, че ПОО има потенциала да ни помогне да се справим с несъответствията между търсените и предлаганите умения и недостига на работна ръка, които спъват европейската промишленост“.

Събитието показва, че ПОО е отличен избор, който предлага солидни перспективи за професионално развитие и по-бързи възможности за реализация както за младите хора, така и за възрастните, които искат да сменят работата си или просто да усъвършенстват съществуващия си набор от умения. Въпреки това много бъдещи студенти често го приемат като втори избор. През 2021 г. малко над половината от всички учащи в среден курс на образователната система в ЕС са били записани в програми с професионална ориентация.

През 2022 г. почти 80 % от наскоро завършилите ПОО са успели да си намерят работа, като ЕС се стреми да постигне целта от 82 % до 2025 г. (II)

European Democracy Passport

????????????? ?????????? ??????? ?? ???????????

Опитвате ли се да промените образователната система? Имате ли проблем с отровни хранителни продукти? Искате ли да преместите товарите, превозвани с камиони от автомобилния към железопътния транспорт? А може би имате проблеми при регистрацията на вашето дружество в чужбина? Гражданите на ЕС имат много права и също така трябва да правят трудни избори, но трябва да знаят къде и как могат да постигнат промяна и какви са техните възможности.

Нашият популярен европейски паспорт за демокрация съдържа отговорите на тези въпроси и току-що беше актуализиран! Паспортът предоставя информационни документи, обща информация, пътеводители и наръчници за всички аспекти на съвременната европейска демокрация, включително набор от инструменти за участие и подробен наръчник относно Европейската гражданска инициатива (ЕГИ).

[Новата версия](#) вече е достъпна на няколко езика и през следващите няколко седмици ще добавим и редица други. (cw)

?????? ?? ????????

????? ? ?? ?????????????? ??????????? ??????????????
????????? ? ?????????? ?? ??????????

от Антонело Пецини, делегат на Консултативната комисия на ЕИСК по индустриални промени и бивш член на група „Работодатели“ на ЕИСК

Миналия януари европейският комисар по въпросите на вътрешния пазар, Тиери Бретон, отново изтъкна необходимостта от консолидиране на вътрешния пазар в областта на отбраната, за да се гарантира нашата сигурност. „Започнахме с боеприпаси за Украйна“, заяви той. „Сега трябва да разширим този подход, за да включим широкомащабна европейска индустриална програма в областта на отбраната, способна да подкрепи разширяването на европейската промишлена база и да развие инфраструктурата, необходима за защита на оспорваните зони“.

ЕИСК имаше възможност многократно да изтъкне необходимостта от подкрепа за стартирането на **Европейска програма за промишлено развитие в областта на отбраната**, насочена към създаването на оперативно съвместима и интегрирана обща отбранителна система.

Тази цел е още по-неотложна предвид настоящата геополитическа ситуация, която ни призовава да укрепим стратегическата автономност на Европа в областта на отбраната и да развием солидна обща индустриална и технологична база.

Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната следва да се основава на обща стратегическа визия за отбранителната промишленост, която може да премине към ефективна интеграция на европейските производители и потребители с участието на най-малко три държави членки.

Има нововъзникваща и нарастваща потребност от структуриран диалог на европейско равнище в сътрудничество и координация с НАТО, както и от Съвет на министрите на отбраната, способен да предоставя трайно политическо ръководство и форум за консултации и вземане на решения с действително европейски характер.

Законовите разпоредби трябва да гарантират: баланс между малките и големите държави; 20 % от участващите предприятия да са по-малки предприятия; обучение за квалифициран персонал и нови работни профили; и преквалификация на персонал, чиито умения са станали излишни или остарели.

Сега е моментът за разширяване и укрепване на този подход, за да включи широкомащабна европейска индустриална програма в областта на отбраната, способна да подкрепи разширяването на европейската промишлена база чрез разработване на изделия с двойна употреба. Това са изделия, включително софтуер и технологии, които могат да се използват както за граждански, така и за военни цели, и включват изделия, които могат да се използват за проектиране, разработване, производство или употреба на химически или биологични оръжия и техните носители.

Прочетете цялата статия на Антонело Пецини в информационния бюлетин на група „Работодатели“:
<https://europa.eu/!yKMPTk>

?? ?????? ?? ??????

Не може да има Зелен пакт без социален пакт

от група „Работници“ на ЕИСК

На 26 февруари земеделските стопани и техните трактори блокираха улиците на Брюксел в знак на протест за втори път в течение на няколко седмици. В рязък контраст с обичайно преобладаващите костюми и добре поддържани прически, улиците на европейския квартал бяха завзети от камиони, трактори, сено и натрупани на купчини горящи автомобилни гуми. Комплексните причини за протеста на земеделските стопани варират [от ОСП и политиките в областта на околната среда до съвсем различни](#) въпроси.

Истината е, че европейските селски райони са в затруднено положение и то от дълго време. Група „Работници“ и ЕИСК като цяло неколкократно предупреждаваха, [че не може да има Зелен пакт без социален пакт](#). Може да е изкушаващо това предупреждение да се отхвърли като още една проява на брюкселския жаргон, но това би било сериозна грешка. Селските райони са изправени пред реални проблеми, сред които [посредниците, които заплащат твърде малко на производителите, но налагат прекомерно високи цени на потребителите](#); недостатъчната подкрепа за предприемането на екологични реформи и (несправедливите) условия на свободна търговия, суровите условия на труд и изменението на климата.

Отговорът на Европейската комисия, [която набързо се отказа от изискванията относно пестицидите](#), е още по-тревожен поради липсата на подходящи консултации и ангажираност със социалните партньори и бездействието на равнището на социалната политика. Както и при действията в областта на околната среда, изоставянето на тези мерки може да спечели малко време на нашите политици, но също така ще ни тласне отвъд необратимата повратна точка по отношение на околната среда.

Освен това с предстоящите избори, крайната десница се опитва да извлече полза от недоволството и до известна степен успява да насочи протеста срещу ЦУР, Зеления пакт и Програмата до 2030 г.

?????????? ?? ????, „?????????? ?? ??????????? ?????? ? ??????????????? ?? ?????????? ? ?? : ????? ??????“

От група „Организации на гражданското общество“ на ЕИСК

На 25 март от 14.30 до 18.00 ч. централноевропейско време група „Организации на гражданското общество“ на ЕИСК ще проведе конференция в Брюксел, за да проучи как ЕС като цяло и държавите членки поотделно могат да работят за ефективен устойчив граждански диалог и демокрация на участието.

Сред поканените оратори ще бъдат:

- **Педро Силва Перейра**, ?????????-?????????? ?? ??????????? ??????????, ?????????? ?????????????? ?? ?????????????? ?????????? ?????????? ??? ?????? ? ??????????? ? ??????????????? ?? ??????????????? ?????????, ?????????????????? ???????????, ?
- **Негово Превъзходителство Вилем ван де Ворде**, ????????? ?? ?????? ? ?????????? ?????????????? ?? ?????? ? ??.

По време на конференцията ще бъдат представени следните две неотдавнашни инициативи:

- **становището на ЕИСК** ?????? „????????? ?? ??????????? ?????? ? ?????????????? ?? ?????????? ? ??: ????? ?????“ ([SOC/782](#)), ????????? ?? ?????? ?? ?????????????? ?????????????????? ?? ?????? ?? ?? ? ?????? ?? ??????????? ?????? ?? ??? ? 15 ?????????;
- [???????? ?????](#), ????? ?????? ??????????? ?? 156 ??????????? ?? 26 ?????? — ?????? ?? ?? ? ?????? ??? ??????????? ?? ????? „????????????? ?? ?????????????? ?????????“ ? Civil Society Europe. ? ?????? ?????????? ??????????? ?? ?? ?? ??????????? ?? ?????????????? ??????????? ?????? ?? ?????????????? ?? ??????, ??????????? ? ?????? ?????? ? ??????????????? ?? ?????????????? ??????????? ?? ?????? ?????????? ?? ????????????

Конференцията ще събере институционални заинтересовани страни и по-широка аудитория, за да се обмислят начини за прилагане на мерките, предложени в рамките на тези и други инициативи.

Конференцията ще бъде **достъпна за обществеността**. За активно участие на място или дистанционно се изисква предварителна регистрация. Събитието ще се **излъчва на живо в интернет**

За да получите повече информация, достъп да проектопрограмата, регистрацията и излъчването, моля **посетете уебсайта на проявата.**

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

За да хвърли светлина върху усилията на гражданското общество за ограничаване на тихата епидемия от психични разстройства в ЕС, ЕИСК публикува брошура, в която са представени редица кандидатури за Наградата за гражданското общество за психичното здраве. Можете да прочетете брошурата [тук](#).

За да хвърли светлина върху усилията на гражданското общество за ограничаване на тихата епидемия от психични разстройства в ЕС, ЕИСК публикува брошура, в която са представени редица кандидатури за Наградата за гражданското общество за психичното здраве. Можете да прочетете брошурата [тук](#).

Фактите и цифрите за психичното здраве в ЕС очертават неблагоприятна картина, която призовава за действие. ЕИСК се застъпва за по-ефективни мерки за насърчаване на психичното здраве на национално равнище и на равнището на ЕС. Комитетът призова още за обвързващо законодателство за предотвратяване на психосоциалните рискове на работното място. С Наградата на гражданското общество за психичното здраве Комитетът признава продължаващите усилия на гражданското общество за подобряване на благосъстоянието на европейците.

Фактите и цифрите за психичното здраве в ЕС очертават неблагоприятна картина, която призовава за действие. ЕИСК се застъпва за по-ефективни мерки за насърчаване на психичното здраве на национално равнище и на равнището на ЕС. Комитетът призова още за обвързващо законодателство за предотвратяване на психосоциалните рискове на работното място. С Наградата на гражданското общество за психичното здраве Комитетът признава продължаващите усилия на гражданското общество за подобряване на благосъстоянието на европейците.

1. Психичното здраве е фундаментална част от човешкото здраве и благополучие. Психичните разстройства са една от основните причини за инвалидност и ранна смъртност в ЕС. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ.
2. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ.
3. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ.
4. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ.
5. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ. Психичните разстройства са често срещани, като по-малко от 10% от хората с психични разстройства получават необходимата помощ.

????????? ?? ?????????? ?????? ? ???????????
?????????: ?????? ?? ?????????? ??????????

Чрез своята мрежа за социална ангажираност „ЕйджУел“ (AgeWell) ирландската благотворителна фондация „Трета възраст“ се бори със самотата в напреднала възраст.

Придружителите от „ЕйджУел“, които наброяват над 50 души, посещават възрастни хора в домовете им веднъж седмично, като им осигуряват компания, но също така следят за здравето и благосъстоянието на клиента с помощта на въпросник, базиран на мобилно приложение. Алисън Браниган от Фондация „Трета възраст“ разказа, че досега над 500 души са получили подкрепа в ирландското графство Мийт, като някои описват услугата като „спасителен пояс“ или дори като „светлина в края на тъмен тунел“.

Какво Ви накара да започнете своя проект?

„ЕйджУел“ беше създадена в графство Мийт в подкрепа на нарастващия брой възрастни хора, които имат специфични социални, емоционални, психологически и физически нужди от грижи. Нашето здравно обслужване е подложено на огромен натиск, населението ни нараства и застарява, а има дълги списъци на чакащи за услуги, включително домашна подкрепа. „ЕйджУел“ предоставя навременен и практически отговор, който допълва и подобрява нашето налично здравно обслужване, като подкрепя възрастните хора, които са изолирани, самотни, уязвими, не могат да излизат от дома си и са изложени на риск. Целта е да им се помогне да живеят по-добре и по-дълго на мястото по техен избор чрез осигуряването на социални връзки и непрекъснато наблюдение на здравето и благосъстоянието, както и като се идентифицират и се реагира на възникващите проблеми, преди те да прераснат в нещо по-сериозно. „ЕйджУел“ се вписва добре и в духа на нашата организация „Трета възраст“, която оказва пряка подкрепа на хора в напреднала възраст чрез иновативни услуги и програми и създава уникални възможности за доброволческа дейност, чрез които възрастните хора могат да подкрепят своите връстници и други общностни групи.

Как беше приет Вашият проект? Получихте ли отзиви от хората, на които сте помогнали? (Можете ли да дадете пример, ако имате такива)

До момента „ЕйджУел“ е предоставил подкрепа на над 500 възрастни хора в графство Мийт. Мнозина наистина оценяват аспекта с осигуряването на компания: те са изградили особено доверие в своите придружители от „ЕйджУел“, което ни помага да разберем техните нужди и страхове и по този начин можем да ги подкрепяме по-добре.

Ето някои коментари на наши клиенти: „услугата е спасителен пояс“, „Не знаех, че се нуждаех от подкрепата, докато не я получих“, „Толкова съм благодарен за тази услуга, както и на моя придружител, тя внася светлина в моето ежедневие“, „Бях много самотна, всеки ден никого не виждах, наистина очаквам с нетърпение тези посещения“. Клиент, преживявал много мрачен период и който призна, че неколkokратно е обмислял самоубийство, заявява, че „ЕйджУел“ се появи в подходящия момент — помогна ми да видя светлина в края на един дълъг тъмен тунел“. Той също така добавя, че „всеки би трябвало да има достъп до тази услуга“.

Нашите доброволци — придружители, които също са хора в напреднала възраст заявяват: „Много ми харесва да съм доброволец“, „Много е хубаво да чувстваш, че може да направиш нещо полезно“ и „Чрез тази работа научих много за хората и за себе си“.

Статистическите данни показват, че „ЕйджУел“ подобрява благосъстоянието и социалната, емоционалната и информационната подкрепа, намалява изолацията и самотата, хората се чувстват в по-добра форма и физическата им активност се повишава.

Освен това членовете на семействата на нашите клиенти оценяват по-голямото спокойствие, а здравните работници, които постоянно ни препращат клиенти, са признателни за нашата работа.

Какъв съвет бихте дали на други организации, за да постигнат резултати с подобни дейности и програми?

Запознайте се с Вашата аудитория, включете участниците в процеса и изслушвайте какво те предлагат и от какво се нуждаят. Вярвайте в това, което знаете и което можете да постигнете, бъдете смели, креативни, не се отказвайте: ако идеята Ви е добра, ще намерите начин да я осъществите. Бъдете отворени за работа с други хора. Възползвайте се, ако можете да получите подкрепа от държавата или от здравната система под формата на финансиране и/или подкрепа/популяризиране. Това може да допринесе значително за доверието в програмата, нейното въздействие и нейния успех.

Кой според Вас е основният фактор за влошаване на психичното здраве в напреднала възраст, освен физиологичните фактори? Можем ли ние, като общество, да подобрим психичното здраве на възрастните хора?

Самотата и изолацията винаги са били фактори, които допринасят за влошаване на психичното здраве в напреднала възраст. Макар това да е проблем в селските райони на Ирландия, той е също толкова широко разпространен и в оживени градове. През последните години последиците от пандемията, принудителната изолация, затварянето в собствените домове и предпазването, както и загубата на социални контакти, достъп до дейности и свобода доведоха до епидемия от страх, тревожност, депресия и проблеми, свързани с психичното здраве. Вътрешните и световните събития, включително нарастващите разходи за живот, войната и конфликтите, също изиграха роля. С остаряването на хората техните социални кръгове могат да се свият, заболяване може да повлияе на способността им да излизат и да се предвиждат, могат да бъдат принудени да стоят в домовете си или да загубят самостоятелността си. Всичко това може да засегне техните самооценка, самочувствие, настроение и перспективи. Важно е хората в напреднала възраст да не бъдат забравяни просто защото не ги виждаме: трябва да си припомним значението на общността, общностните действия и силата на социалните контакти и инициативите за социално предписване.

Lapinlahden Lähde: ?? ??????? ???????? ? ?????????????????? ????? ??????

През 2013 г. болницата в Лапинлахти, първата психиатрична болница във Финландия и символ на грижите за психичното здраве в страната със 170-годишна история, беше празно и потънало в забрава място. Тогава група активисти в областта на психичното здраве запрятат ръкавите си, водени от идеята да превърнат това изоставено място с културно наследство в отворен център, посветен на психичното здраве, културата и изкуствата. Сирю Валеала, представител на сдружението Pro Lapinlahti, което управлява центъра, сподели с нас, че днес Lapinlahden Lähde е преди всичко приобщаващо място, където стигмата и предразсъдъците остават пред прага и всеки се чувства добре дошъл.

Какво Ви накара да започнете своя проект?

През 2013 г. болницата в Лапинлахти, първата психиатрична болница във Финландия, построена през 1841 г., беше празна. Град Хелзинки нямаше планове за нейното бъдеще. Този богат с наследството си исторически обект, заобиколен от прекрасен парк, беше порутен и тънеше в забрава. Обезпокоени от тази трагична ситуация, група активисти в областта на психичното здраве започнаха да споделят визията и мечтите си за мястото — да превърнат болницата и парка на Лапинлахти в отворен център, посветен на психичното здраве, културата и изкуствата.

Така беше поставено началото на това, което днес наричаме Lapinlahden Lähde — „пролетта на Лапинлахти“. Дейностите се основават на историческото и архитектурното значение на мястото в сърцето на залива Лапинлахти, вдъхновени от 170-годишната работа в областта на психичното здраве. Акцентът беше изместен от лечението на заболяванията към насърчаването на благосъстоянието във всички сфери на живота. Понастоящем Lapinlahden Lähde е жив пример за полаганите усилия срещу стигматизирането и за промяна на парадигмата към насърчаване на позитивното.

В миналото Лапинлахти е имал водеща роля в психиатрията и е бил място, където непрекъснато са се развивали грижите за психичното здраве. Вместо това, сега активистите в областта на психичното здраве, които са работили за асоциацията за психично здраве Pro Lapinlahti, основана през 1988 г., когато Lapinlahti все още е активна болница, искат да създадат иновативен център за насърчаване на психичното здраве, като използват всички налични знания през 21-ви век — място, което въплъщава конкретната промяна на парадигмата от лечение на психични заболявания към насърчаване на психичното благосъстояние.

Как беше приет Вашият проект? Получихте ли отзиви от хората, на които сте помогнали? Можете ли да посочите пример?

В началото на хората им беше трудно да прекратят прага. Мястото е било затворено за обществеността в продължение на 170 години, докато е било използвано като психиатрична болница, и въпреки интереса и любопитството беше трудно да убедим хората, че са добре дошли и че могат да разгледат. Бавно, но сигурно, хората се включиха в дейностите и проявите и с ентузиазъм спомогнаха за по-нататъшното им развитие, като работеха на доброволни начала и

споделяха идеи. Творци и изпълнители представяха свои художествени изложби и културни прояви в Lapinlahden Lähde и днес организираме над 400 прояви и 50—60 художествени изложби всяка година. Лапинлахти се превърна в отворен дом за всички в Хелзинки, който насърчава психичното благосъстояние и намалява самотата и социалното изключване всеки ден от годината.

„Когато се включих в тази инициатива, почувствах, че е наистина прекрасно да мога да бъда тук, да помогна да се вдъхне нов живот на това място... всички тежки проблеми изчезват благодарение на новия полък.“ (Cresswell-Smith et al 2022 г.)

Днес болницата в Лапинлахти се счита за много безопасно и приобщаващо място, място, където сте винаги добре дошли, независимо какво е настроението ви през деня или какъв живот водите. Това е смисълът на миналото на Лапинлахти като психиатрична болница. Това място ви дава възможност да покажете уязвимост, а подходът към трудностите, свързани с психичното здраве, е открит и абсолютно уникален. Разчитаме на силно чувство за общност и всеки може в безопасност да изпита собствените си силни страни. Стигмата и дискриминацията са оставени пред прага и ние в Lapinlahden Lähde се гордеем с участието на всички.

Дейностите на Lapinlahti бяха разработени в сътрудничество със собственика — град Хелзинки, и това беше предварителното условие за цялата операция. Днес се вземат изключително важни политически решения за бъдещата собственост на мястото и се надяваме, че успехът на настоящата дейност ще бъде изцяло отчетен.

Как ще използвате това конкретно финансиране, за да продължите да подпомагате общността? Планирали ли сте вече нови проекти?

Ще продължим да развиваме дейностите си, така че още повече хора да могат да участват и да се възползват от тях. Наскоро стартирахме вълнуващ проект за хора, възстановяващи се от психични разстройства, като целта е да се увеличи достъпът и дори правата за културни дейности. По-конкретно, целта е да се помогне на хората да намерят свой собствен начин за постигане на културно изразяване, да разберат какво работи за тях по отношение на културата на психично благосъстояние и изкуствата. Именно за това ще използваме щедрата сума от наградата, която ни беше присъдена.

Според Вас какви колективни действия са необходими, за да се намали стигматизирането, което често съпътства проблемите, свързани с психичното здраве? Може ли изкуството да играе роля за овластяването на хората с проблеми с психичното здраве?

Трябва да предлагаме дейности, в които могат да се срещат хора с различен опит и различен произход. Създаването на дейности, които не се основават на здравословното състояние или условията на живот, дава възможност за уникални човешки срещи и изгражда значими връзки между хора от различни среди. Проучването на психичното здраве чрез различни средства, като например изкуствата, повиши осведомеността и разбирането. Изкуството има изключителната способност да обединява хората и предлага нови начини за справяне с дори болезнени въпроси. Изкуството е начин на изразяване и създава възможности хората да бъдат видени и чути. Силата да бъде изслушан може да промени живота на даден човек и възприятието му за собствената му личност.

????????? ? ??????????? ?????? ?? ??? ? ????? ?? ???????????

Словашкият проект *Crazy? So what?*, осъществяван под ръководството на организация Integra, обединява млади студенти и хора, които са се сблъскали с проблеми с психичното здраве. В рамките на един пълен учебен ден студентите научават от първа ръка какво означава да се преодолее криза, свързана с психичното здраве, и как се получава помощ. Директорът на Integra Яна Пурова ни казва, че проектът спомага за преодоляване на стигматизирането на хората, които се борят с психични проблеми, и дава на младите хора безценна искрица надежда.

Какво Ви накара да започнете Вашия проект?

Вече много години нашата организация подкрепя хора с проблеми, свързани с психичното здраве. В резултат на заболяванията си те са загубили работата си, домовете си, приятелите си, понякога и семействата си. Целият им свят се е преобърнал. В Словакия създадохме първите обществени услуги в областта на психичното здраве преди почти 30 години. Целта им беше да се гарантира, че тези хора, след като са били лекувани в психиатрична болница, могат да получат подкрепа и да се върнат към нормалния живот, който са имали преди да се разболеят. Подкрепихме появата на пациентски организации в Словакия и осъществихме редица програми за преодоляване на стигматизирането на психичните заболявания. Сред хората, за които се грижим, има такива с тежки психични проблеми, най-вече шизофрения, много от които вече са успели да се интегрират и да намерят смисъл в живота си.

Тъй като всички наши дейности се извършват по нетрадиционен начин от самото начало и тъй като работим в партньорство с нашите клиенти, за да определим най-точно техните нужди, приложихме подобен подход и в програмата *Crazy? So what!* Много от нашите клиенти придобиха чувство за цел, след като се срещнаха с младите хора, споделиха своя личния си опит, разговаряха за това, което им е липсвало на тяхната възраст, и за това, което по-късно е предизвикало проблеми с психичното им здраве.

Виждаме нарастваща необходимост да се подчертае значението на психичното здраве. Познаването на начините за управление на лична криза е голямо предимство.

В Словакия поставихме началото на програмата *Crazy? So what!* Още през 2005 г. заедно с партньори от Германия и Чехия. Едва напоследък обаче успяхме да поставим програмата на по-стабилна основа и да я разширим. Преминахме обучение за ментори, обучаваме нови екипи и посещаваме нови училища.

Как беше приет Вашият проект? Получихте ли отзиви от хората, на които сте помогнали? (Бихте ли посочили евентуално някакъв пример?)

Срещите с тези, които са преодолели криза, свързана с психичното здраве, и на които могат да задават всякакви въпроси, винаги правят силно впечатление на младите хора. Те им показват, че ако самите те имат проблеми, винаги могат да намерят помощ. Фактът, че става въпрос за един пълен учебен ден и че комуникацията е равнопоставена, води до това, че участниците винаги остават

положителни впечатления.

Хората, които имат личен опит, свързан с проблеми с психичното здраве, могат да вдъхнат у младите хора смелост да направят нещо за решаването на собствените си проблеми. Почти във всеки клас има ученици, които изпитват проблеми. Да им се даде искра надежда е безценно. Хората с личен опит разказват собствените си истории и това им помага да се почувстват по-добре. Самите те решават до каква степен да разкрият живота си пред учениците. Така те чувстват, че са ценни и че хората ги разбират.

Получихме много коментари, например от ученици, които ни казаха, че обикновено нямат възможност да се срещат с хора с проблеми, свързани с психичното здраве, или че трябва да се научим да приемем такива хора, а не да ги осъждаме за това, че са различни.

Получихме и отзиви от хора, които от личен опит познават проблемите, свързани с психичното здраве, и които участват в програмата. Един човек ни каза:

„Програмата ми дава смелостта да се държа уверено. Искам да живея най-накрая! Разговорите с учениците са трудни, но носят удовлетворение. Те са много отворени и почти не се страхуват от социални контакти. Най-чудесното за мен е, че те показват, че има много повече неща, които ни обединяват, отколкото такива, които ни разделят, че представата за „лудите хора“ е далеч от реалността. Чудесно е, че мога да помогна на хората най-накрая да говорят открито за проблемите, свързани с психичното здраве, така че никой да не трябва да се срамува или да се крие.“

Това, което ни стимулира, са младите хора. След всеки такъв ден те споделят колко е важна за тях програмата *Crazy? So what!* и че тя трябва да продължи, за да може всеки млад човек в Словакия да научи каква ценност представлява собственото му психично здраве.

Планирали ли сте вече нови проекти?

Бихме искали да има възможност всички млади хора да преминат през тази форма на образование, за да можем да продължим да разширяваме програмата, така че тя да обхване и други региони на Словакия. Това вече беше направено в Германия (където тя е създадена за първи път), Словакия, Чехия и Австрия. Тази година обучихме и първите екипи в Украйна.

Според Вас колко е важно да се говори открито за проблемите, свързани с психичното здраве? Какво съобщение изпращате с Вашия проект?

Искаме да разпространим посланието, че не бива да се срамуваме от проблеми с психичното здраве. Това, което е срамно, обаче, е да не се прави нищо за подобряване на собственото здраве. Тъй като здравето включва и психичното здраве.

Основната идея на програмата *Crazy? So what!* Е да се подчертае навреме значението на психичното здраве и да се насърчи разбирането по отношение на хората с психични проблеми.

Установихме, че е много по-добре да се предотвратява, отколкото да се лекува. То е и по-ефективно. Предлагаме смелост и мотивация и сме оптимистични. Винаги може да се помогне. Понякога е достатъчно човек да има с кого да разговаря. Да се бориш за мечтите си никога не е лесно, но тази борба си заслужава.

[?????????????? ???????? ?? ?????? ??](#)
[?????????????? ?? ??????????? ??????](#)

Тъй като смята, че все още има възможности за иновации и нови подходи към психичното здраве, финландската фондация „Лилинкоти“ (Lilinkoti) разработи игрите „Светът на възстановяването“ — една онлайн игра и една настолна. И

двете са ролеви игри, които изискват играчите да се превъплътят в определен герой. Действието в игрите се развива в един футуристичен свят на надеждата и те имат за цел да подпомогнат процеса на възстановяване на играча. Предназначени са както за хора, които се възстановяват от проблеми, свързани с психичното здраве, и злоупотреба с вещества, така и за професионалисти. Представителите на „Лилинкоти“ Рета Седергрин и Венла Леиму споделиха, че игрите имат огромен потенциал за подобряване на психичното здраве, но този потенциал остава до голяма степен неизползван.

Какво Ви накара да започнете своя проект?

Преди няколко години ние, във Фондация „Лилинкоти“, установихме, че има много възможности за иновации и нови подходи в областта на възстановяването на психичното здраве. Нарастването на интереса към възстановяването беше огромна стъпка напред в тази област, но в известна степен липсват модерни, иновативни инструменти за прилагането му. Нашата организация работи от десетки години с хора, възстановяващи се от проблеми с психичното здраве и имаме една мечта: какво ще стане, ако има модерен инструмент за насърчаване на психичното здраве — цифрова игра, в която играете като определен герой?

Как беше приет Вашият проект? Получихте ли отзиви от хората, на които сте помогнали?

Игрите „Светът на възстановяването“ бяха разработени съвместно с хора, възстановяващи се от проблеми с психичното здраве, и с професионалисти, така че обратната информация беше постоянна по време на целия процес на проектиране на играта, насочвайки я към крайния резултат.

Получихме изключително положителни анонимни и лични отзиви от играчите на двете игри. Например повече от 90 % от отговорилите заявяват, че мобилната игра е подобрила тяхното благосъстояние и им е помогнала да станат активни, а ролевата игра им е помогнала за социалните им умения.

Може би най-добрата оценка беше смеха и разговорите за чувствата, предизвикателствата и силните страни, както и начинът, по който тези игри сближават играчите, независимо от техните роли и произход.

Какъв съвет бихте дали на други организации, за да постигнат резултати с подобни дейности и програми?

Има много ползи от това да бъдеш на предни позиции в областта на иновациите. Това е наистина вдъхновяващо и така създавате нещо ново. Приемете го като възможност, не се опитвайте да влезете в определени рамки. Следвайте инстинкта си, с любопитство изслушвайте мненията на всички. Преди всичко ангажирайте хора, които се възстановяват, и експерти с опит в процеса на

проектиране. Ако създавате игри, бъдете подготвени да се справите с много предразсъдъци на професионалисти. Често в областта на психичното здраве игрите като цяло се считат за пристрастяващи или вредни. Не се обезкуражавайте! Бъдете смели, креативни и не се страхувайте да мечтаете.

Какъв е потенциалът на компютърните и видеоигрите за подобряване на психичното здраве? Според Вас трябва ли те да се използват в по-голяма степен за лечение на проблеми, свързани с психичното здраве?

Потенциалът на компютърните игри и видеоигрите — и по-специално на ролевите игри — за подобряване на психичното здраве е огромен. Тъй като тревожен брой хора страдат от проблеми с психичното здраве, имаме нужда от нови, многофункционални начини за неговото подобряване. Жалко е, че потенциалът на игрите не е проучен задълбочено. Това не се дължи на липса на интерес, а на липса на достатъчно финансиране. Няма бърз и лесен начин за разработване на добри игри за подобряване на психичното здраве. Нуждаем се от повече финансиране, повече съвместно разработени проекти и повече специалисти в сектора на психичното здраве и игрите, които работят за постигането на тази цел. Нуждаем се и от научни изследвания, много научни изследвания.

[?????????????? ?? ????????? ?????? ???????????????](#)
[???????????????? ? ?????????](#)

Над 55 милиона души по света, много от които подрастващи, страдат от хранителни разстройства, които оказват въздействие върху тяхното психично и физическо здраве.

Стигматизирането не позволява на много от тези хора да потърсят помощ. Проектът Telling Stories for Good („Да разкажем, за да окажем въздействие“), който се осъществява под ръководството на италианската организация Animenta, има за цел да изкорени стереотипите, да насърчи ранното разпознаване на проблемите и да предостави подкрепа. От 2021 г. насам той е достигнали до над 10 000 ученици в Италия. Разговаряхме с Aurora Caporossi, председател и основател на Animenta.

Какво Ви накара да започнете Вашия проект?

Animenta възникна в резултат от необходимостта да се даде възможност на всички хора, страдащи от хранителни разстройства, а също и на тези, които живеят редом с тях, да представят своята гледна точка. Сдружението има за цел да гарантира, че хората получават подходящ достъп до лечение на хранителни разстройства, тъй като е възможно тези разстройства да бъдат излекувани, ако на хората бъде дадена възможност сами да участват в този процес.

Как беше приет Вашият проект? Получихте ли отзиви от хората, на които сте помогнали? Имате ли пример, който можете да ни дадете?

„Animenta е мястото, където се чувствам добре дошъл. Осъзнах, че и аз страдам от хранително разстройство, въпреки че теглото ми не е под нормата.“ Преди няколко месеца получихме това послание от нашата общност и то ни даде възможност да разберем значението на нашата работа и нейното въздействие. Animenta беше посрещната с любопитство, но и с надеждата, че можем да постигнем промяна.

Как ще използвате това конкретно финансиране, за да продължите да подпомагате общността? Планирали ли сте вече нови проекти?

Бихме искали да инвестираме все повече в проектите, които осъществяваме в училищата, за да разширим въздействието си. Средствата ще бъдат използвани и за организиране на групи за самопомощ за хората, страдащи от хранителни разстройства. Един от проектите на Animenta са лагерите Animenta, които представляват шестдневен опит в природата, който позволява на хората да преоткрият отношенията си със себе си, с телата и храната си.

Какъв съвет бихте дали на други организации, за да постигнат резултати с подобни дейности и програми?

Започнете с истории, за да научите през какво преминава общността, към която се обръщате. Поискайте отзиви и раздайте въпросници, за да разберете от какво се нуждаят хората. Но преди всичко отидете при тях, за да разкажете историята на собствената си борба и промяната, която искате да постигнете. В същото време е от решаващо значение да се работи в мрежа с други хора, за да се създаде ефикасна и ефективна система за подкрепа.

Според Вас признати ли са днес хранителните разстройства като сериозен проблем, свързан с психичното здраве? Получават ли хората с такива разстройства подходяща подкрепа и какво следва да се направи, за да се подобри положението?

Днес за хранителните разстройства се говори повече, така че можем да кажем, че има повече информация. Това обаче са заболявания, свързани с дълбока социална стигматизация и много стереотипно представяне. Някои хора дори и днес вярват, че хранителните разстройства са липса на воля или прищявка. В действителност хранителните разстройства са сложно психиатрично заболяване, което се нуждае от подходящо лечение, а такова в днешните условия невинаги е налично, тъй като няма достатъчно центрове за лечение и много хора нямат достъп до пътеки за лечение.

????????

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

? ?????????????? ?? ?????????? ???? ???????????

Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanias (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)

Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

??????????

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

?????

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the
European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

03/2024